

REFEREEREN VAN BUITENLANDSCHE GENEESKUNDIGE
TIJDSCHRIFTEN.

Mij werd verzocht voor een Duitsch ontleedkundig literatuuroverzicht buitenlandsche geneeskundige tijdschriften door te zien en de voor de ontleedkundigen belangrijke artikelen kort te refereeren. Daar mij slechts weinig dergelijke tijdschriften ter beschikking staan, richt ik hierbij het verzoek tot de collegae, die buitenlandsche (natuurlijk geen Duitse) geneeskundige tijdschriften lezen en bereid zijn de ontleedkundige artikelen, welke daarin voorkomen, te refereeren, zich met mij in verbinding te stellen onder opgave van de tijdschriften, die zij willen doorzien. Na ruggespraak met den redacteur van het literatuuroverzicht, zal ik hun dan nader berichten. Medewerking ten behoeve van onze Duitse collegae, die abonnementen op buitenlandsche tijdschriften bijna niet meer kunnen bekostigen, zal zeer op prijs gesteld worden.

Amsterdam, September 1922.

M. W. WOERDEMAN.

Adm. de Ruijterweg 196.

HOMOSEXUALITEIT.

ADOLPH F. MEIJER heeft in het *Ned. Tijdschr. v. Geneeskunde* van 9 September tegen mijn artikel aangevoerd; dat ik de meeningen van VON KRAFFT-EBING en FREUD onjuist zou hebben weergegeven. VON KRAFFT-EBING schrijft echter in zijn laatste publicatie over dit onderwerp in het *Jahrbuch für Sexuelle Zwischenstufen*, Band III: „Das die konträre Sexualempfindung an und für sich nicht als psychische Entartung oder gar Krankheit betrachtet werden darf, geht u. a. daraus hervor, dasz sie sogar mit geistiger Superiorität vereinbar ist. Beweis dafür Männer bei allen Nationen, deren konträre Sexualität festgestellt und die gleichwohl als Schriftsteller, Dichter, Künstler, Feldherrn, Staatsmänner der Stolz ihres Volks sind”. Ook BLEULER is van die meening. Dat ook FREUD steeds meer in hoofdzaak aan den constitutioneelen factor waarde gaat hechten, blijkt uit zijn artikel in het *Internation. Zeitschrift für Psychoanalyse*, 1920, waarin hij o. a. schrijft, dat het even moeilijk is van een homoseksueel een heteroseksueel te maken als het omgekeerde het geval zou zijn en dat de psychoanalyse, zooals alle psychoanalytici zullen moeten toegeven, slechts weinig genezend resultaat heeft bereikt. Ook ik zie in de pogingen de zuivere homoseksuelen te genezen niet veel heil. Onder het materiaal, dat ik onderzocht, waren zeer velen, die, onder behandeling geweest, schijnbaar genezen ontslagen waren, maar bij wie dit in werkelijkheid niet het geval was geweest, hetgeen zij echter hun arts niet hadden medegedeeld. Ook waren velen daaronder, die den terugslag eerst na eenigen tijd hadden gekregen en dan, vooral wanneer zij in het huwelijk waren getreden, in zeer moeilijke levensomstandigheden gekomen waren.

Mijn artikel had niet de bedoeling een samenvattend overzicht en bespreking van al de meeningen en theorieën, die over de homosexualiteit bestaan, te zijn. Dit zou een boekdeel vullen. De redactie heeft echter gemeend mijn bespreking onder dat hoofd te moeten plaatsen. Ik heb in dit artikel willen uiteenzetten, welke bewijzen voor den aangeboren aanleg der homosexualiteit bestaan, hoe deze ook nog door andere physische en psychische afwijkingen is gekenmerkt en hoe de biologische onderzoekingen ons een inzicht in het ontstaan daarvan hebben mogelijk gemaakt. Het is onjuist, dat slechts MAGNUS HIRSCHFELD deze meening is toegedaan, maar naast andere door mij genoemde schrijvers tevens biologen als STEINACH, R. GOLDSCHMIDT, enz.. Ook FREUD blijkt in bovenvermeld artikel aan de proeven en endocrine theorie van STEINACH te hechten. MEIJER heeft mijn artikel niet goed gelezen, wanneer hij schrijft, dat ik slechts aan de kiemklier de veroorzaking toeschrijf. Ik heb uitdrukkelijk gezegd, dat het geheele endocrine complex in aanmerking komt en dat een volkomen inzicht nog lang niet verkregen is.

Onder de homoseksuelen schuilt zeer zeker een percentage, dat men eigenlijk tot de bisexuelen rekenen moet. Maar het komt mij onlogisch voor, ook bij deze niet een constitutioneële veroorzaking aan te nemen. Naar mijn meening wordt dit